

مفهوی کلی کدام بیت از عبارات زیر برداشت نمی‌شود؟

«شهر را از عدل، دیوار کن و راه‌ها را از ظلم و جور پاک کن، که حاجت نیست به گِل و خشت و سنگ و گچ»

۱) شاهی که چو خورشید جهان گشت مبین / بزود غبار ظلم از روی زمین

۲) ظلم شد عدل و روز شد شب ما / زان همی نشنود یارب ما

۳) ز امن عدل تو در صید باز گیرد کبک / ز سهم تیغ تو در رزم ماده گردد نر

۴) عالم از عدل تو آباد است و شاه عالمی / تا تو باشی شاه عالم کی شود خراب

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عبارت سوال و ابیات ۱، ۳ و ۴ به مفهوم عدالت‌ورزی پادشاه و مبارزه با ظلم و ستم از جانب شاه اشاره شده است.

مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد»

۱) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد / عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد

۲) آن شب چه شد که بی‌رخ لیلی نبود می / و آن روز کو؟ که موقف دیدار بود طور

۳) بتان ماه‌روی خوش سخن را / کجا شد آب لب و ندان دریغا

۴) دریغا ساغر عیشم به تبریز / ز شکر شد تهی وز زهر لبریز

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیت سوال می‌گوید خوشبختی تمام خواهد شد و نباید به آن افتخار کرد ولی بیت ۱ می‌گوید: روزهای خوب در راه

است و به زودی خواهد رسید.

مفهوم بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد»

۱) عشق را با صبر و طاقت جمع کردن مشکل است / کشتی طوفانی ما خوش به لنگر می‌رود

۲) علاج سختی ایام صبر کند می‌خواهد / درشتی گر کند سنگت مقابل کن به سندانش (آهن)

۳) فزون از صبر ایوب است تاب محنت دوری / که رنجوری نباشد آن چنان مشکل که مهجوری

۴) چه کرد آن سنگدل با تو به سختی صبر چون کردی / چرا یکبارگی خود را چنین خوار و زبون کردی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت سوال و بیت دوم به مفهوم «تحمل و صبر در برابر سختی‌ها» اشاره دارند.

مفهوم کلی عبارت زیر در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

«به راستی آن چیست که همه ما را در این نخلستان‌ها گرد آورده است؟ تو خود جواب را می‌دانی عشق»

۱) سهل باشد طور اگر از یکدیگر پاشیده است / صد چنین مجموعه را از هم مجزا کرد عشق

۲) سهل باشد عشق اگر از خاک بردارد مرا / مور را بخشد سلیمان نیز جا بر روی دست

۳) کوهکن از رشک خسرو جان شیرین را سپرد / عشق در هر دل که باشد، زخم غیرت سهل نیست

۴) زمین‌سان اگر آسان کند شور جنون دشوارها / هر خار این وادی به من سرو و سمن خواهد شدن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم ابیات این است که عشق، همه کارهای دشوار را ساده می‌کند.

کدام بیت با عبارت زیر ارتباط مفهومی ندارد؟

«در معرکهٔ قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.»

(۱) یاد حق آمد غذا این روح را / مرهم آمد این دل مجروح را

(۲) هر دل که نیست یاد خدا در حریم او / سرگشته‌تر ز کشتی بی‌ناخدا بود

(۳) کار چون در گره افتد ز خدا یاد کنیم / عقدهٔ مشکل ما سبحةٔ (تسبیح) صد دانهٔ ماست

(۴) در ره عشق مسلمان حقیقی آن است / که به زناره «کمربند مسیحیان» سر زلف تو ایمان آورد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت سوال و ابیات ۱ تا ۳ به این اشاره دارند که ایمان به خدا موجب آرامش دل انسان

می‌شود.

مفهوم کلی بیت زیر در تمام گزینه‌ها دیده می‌شود، به جز:

«کجا می‌توانی، ز قلبم ربایمی / تو عشق میان من و میهن من؟»

(۱) دریغ است ایران که ویران شود / گنم پلنگان و شیران شود

(۲) مرد، وطن را چنان عزیز شمرد / با دل و با جان که شیرخواره لب‌ن را

(۳) در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همّت مردانه ما

(۴) نسیم باد مصلی و آب رکناباد / غریب را وطن خویش می‌برد از یاد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

همه ابیات به جز ۴ می‌گویند: ما عشق به وطن داریم و هرگز این عشق جدا شدنی نیست.

مفهوم بیت زیر در همه گزینه‌ها دیده می‌شود، به جز:

«یل‌ی شد که چون نیزه برداشتی / سنان بر دل کوه بگذاشتی»

(۱) بزد بر سرش گرزۀ گاو رنگ / زمین شد ز خونش چو پشت پلنگ

(۲) که فرزند بد گر شود نره شیر / به خون پدر هم نباشد دلیر

(۳) سر و گوش بگرفت و یالش دلیر / سر از تن بکنندش به کردار شیر

(۴) به بازویش بر ازدهای دلیر / به چنگ اندرش داده چنگال شیر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در همه ابیات به جز ۲ به قدرت پهلوان و شجاعت آن اشاره شده است.

همه ابیات با بیت زیر ارتباط مفهومی دارند، به جز:

«چون نداری ناخن درنده تیز / باددان آن به که کم گیری ستیز»

(۱) گر اندیشه باشد ز خصمت گزند / به تعویذ (دعا) احسان زبانش ببند

(۲) چو نتوان عدو را به قوت شکست / به نعمت بباید در فتنه بست

(۳) مزن تا توانی به ابرو گره / که دشمن اگر چه زبون، دوست به

(۴) چو دستی نشاید گزیدن بیوس / که با غالبان چاره رزق است و لوس

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۴ می‌گویند که: اگر با دشمن نمی‌توانی درافتی از در مسالمت درآی و با او ستیزمکن

مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«ز کس جز خداوندشان بیم نیست / به فرهنگشان حرف تسلیم نیست»

۱) دریغ و درد از آن شمع سحرخیزان که بود او را / دلی پر آتش از ترس خدا و دیده پر نم

۲) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس / به دلش اندر آید ز هر سو هراس

۳) و دیگر دو بدخواه با ترس و باک / که بر دست من کرد یزدان هلاک

۴) گر آن مه را وفا بودی چه بودی / ورش ترس از خدا بودی چه بودی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر دو بیت به «ترس از خدا» اشاره دارند.

در همه ابیات آرایه‌های «تشبیه، استعاره و تشخیص» به کار رفته است، به جز:

۱) نثارِ روی تو هر برگ گل که در چمن است / فدای قد تو هر سرو بن که بر لب جوست

۲) به یاد لعل تو و چشم مست میگونیت / ز جام غم می لعلی که می خورم خون است

۳) شربت قند و گلاب از لب یارم فرمود / نرگس او که طیب دل بیمار منست

۴) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر / از مه روی تو و اشک چو پروین من است

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲- لعل: استعاره / چشم میگون: تشبیه / چشم مست: تشخیص ۳- دستور دادن نرگس: تشخیص و استعاره / نرگس که

طیب است (تشبیه) ۴- زینت دهر: استعاره و تشخیص / مه روی و چو پروین: تشبیه

آرایه‌های ادبی بیت زیر «تماماً» در کدام گزینه درست است؟

«به جانیت ای بت شیرین دهن که همچون شمع / شبان تیره مرادم فنایِ خویشتن است»

- (۱) استعاره، ایهام تناسب، کنایه، تشخیرص
(۲) تشخیرص، مجاز، ایهام تناسب، تشبیه
(۳) استعاره، تشبیه، ایهام، واج‌آرایی
(۴) کنایه، مجاز، تشبیه، ایهام

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

استعاره: بت و معشوق / تشبیه: همچون شمع / ایهام: شیرین دهن (۱- شیرین سخن، ۲- دهانی مثل دهان شیرین) /

واج‌آرایی: واج «ش»

آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است، به جز:

- ۱) گو شمع میارید در این جمع که امشب / در مجلس ما ماهِ رخ دوست تمام است (تشبیه)
- ۲) عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده / به جز از عشق تو باقی همه فانی دانست (کنایه)
- ۳) از زبان سوسن آزاده‌ام آمد به گوش / کاندرین دیر کهن کار سبکباران خوش است (استعاره)
- ۴) از چاشنی قند مگو هیچ و ز شکر / ز آن رو که مرا از لب شیرین تو کام است (ایهام)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱- ماهِ رخ (تشبیه) ۲- کارافتاده (عاشق و عارف)، کنایه ۳- زبان سوسن: استعاره

در کدام بیت هر دو آرایه «استعاره و تشبیه» به کار رفته است؟

- (۱) زبان کلاک تو حافظ چه شکر آن گوید؟ / که گفته سخنت می برند دست به دست
 - (۲) اساس توبه که در محکمی چو سنگ نمود / ببین که جام زجاجی چه طرفه اش بشکست
 - (۳) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است / شمشاد خانه پرور ما از که کمتر است
 - (۴) حافظ هر آن که عشق نورزید و وصل خواست / احرام طوف کعبه دل بی وضو ببست
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

اساس توبه: اضافه استعاری / چوسنگ: تشبیه

نقش واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه درست آمده است؟

«بی‌گفت و گوی زلف تو دل را همی کشد / با زلف دلکش تو که را روی گفت و گوست»

(۱) قید، نهاد، صفت

(۲) متمم، مضاف‌الیه، صفت

(۳) نهاد، مضاف‌الیه، صفت

(۴) فعل، نهاد، مضاف‌الیه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بی‌گفت و گوی (قید حالت) / زلف (نهاد) / دلکش بعد از زلف آمده و صفت فاعلی است.

در همه ابیات واژه‌ای به کار رفته که در گذر زمان، شکل نوشتاری آن تغییر کرده به جز:

(۱) ز فرزندی و خویشان شده نا امید / سیه شد جهان و دو دیده سپید

(۲) یکی تخت تا بود کردش ز عاج / ز زر و ز پیروزه و خوب ساج

(۳) من دست خویش در رسن دین حق زدم / از تو مگر زجست نخواهم نشان و نام

(۴) دل بر آن بلبل لب تشنه مرا می‌سوزد / که به سرچشمه خورشید درخشان نرسید

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱- سپید (سفید) ۲- پیروزه (فیروزه) ۳- هگرز (هرگز)

کاربرد اجزای جمله در کدام بیت به شیوهٔ بلاغی نیست؟

(۱) ندید اندر او شاه گشتاسپ را / پرستندگان دید و لهراسپ را

(۲) فسانه کهن بود و منثور بود / طبایع ز پیوند او دور بود

(۳) به خاک اندر آمد سرِ تاجدار / بر او انجمن شد فراوان سوار

(۴) به زوال نیشسته است مهمان زال / بر این روزگار برآمد دو سال

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در بیت اول: فعل ابتدای جمله آمده، در بیت سوم، نهاد (سرتاجدار) بعد از فعل آمده و در بیت چهارم نیز نهاد (مهمان زال) بعد از فصل آمده.

در کدام بیت، دو حرف اضافه نگرفته است؟

(۱) ورا گفت گشتاسپ کای شهریار / منم بر درت بر یکی پیشکار

(۲) خروشان بغلتید بر خاک بر / به پیش خداوند پیروز گر

(۳) گرفتند مر یکدیگر را کنار / نشستند شادان در آن مرغزار

(۴) بفرمود قیصر که از کهتران / به روم اندرون مایه ور مهتران

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت اول (بر درت بر) بیت دوم (بر خاک بر) بیت چهارم (به روم اندرون)

در کدام بیت جمله هسته در مصراع دوم آمده است؟

۱) تا چه خواهد کرد با من دور گیتی زین دو کار / دست او در گردنم یا خون من در گردنش

۲) ببند یک نفس ای آسمان دریچه صبح / بر آفتاب، که امشب خوش است با قمرم

۳) شرم دارد چمن از قامت زیبای بلندت / که همه عمر نبود دست چنین سرو روانش

۴) نیست زمام کام دل، در کف اختیار من / گرنه اجل فرا رسد، زین همه وارهانمش

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت اول، حرف ربط «تا» در مصراع اول آمده پس جمله هسته در مصراع دوم ذکر شده

است.

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عامل پیوند جمله‌ها در درجهٔ اول، ارتباط معنایی آنها است.
 - (۲) یکی از روش‌های تبدیل موضوع معمولی به نوشته جذاب، پاسخ‌سازی است.
 - (۳) آنچه در نوشتهٔ عینی بیان می‌شود، مبتنی بر حواس است.
 - (۴) یکی از روش‌های پرورش موضوع و موثر در خلق نوشته‌های ذهنی، روش جان‌شین‌سازی است.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های تبدیل موضوع معمولی به نوشته جذاب، پرسش‌سازی است.

جاهای خالی عبارت زیر را کدام گزینه به درستی پر می‌کند؟

«هنگامی که در ایران بر تخت نشست، در سرزمین توران بر تخت پادشاهی می‌نشیند و در پیکار ایران و

توران، پادشاه ایران، را به یاری می‌خواند و از طرفی پهلوان سپاه توران به میدان می‌آید.»

(۱) افراسیاب، کیخسرو، رستم، اشکبوس (۲) کاووس، افراسیاب، رستم، اشکبوس

(۳) کیخسرو، افراسیاب، رستم، اشکبوس (۴) کیخسرو، افراسیاب، توس، اشکبوس

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ها به ترتیب در گزینه ۳ درست آمده است.

واژه «اجل» در کدام گزینه غلط نوشته شده است؟

- (۱) رسیدند گردان خونخوار یل / نشان شد تبت پیش تیر اجل
- (۲) فراش اجل برای دیگر منزل / از پا فکند خیمه چو سلطان برخاست
- (۳) شیر اجل است در کمین واقف باش / در پیشه شیرخواب خرگوش مکن
- (۴) کردش اکرام خود خیل ولیک / نخورد جبرئیل اجل سمین

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اجل در بیت چهارم باید به شکل عجل (گوساله) نوشته شود.

در گروه کلمات زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«برّ و بهر، قنا و نغمه، مهمیز کودکانه، تبع و سرشمت، تقریظ و ستایش، غالب و مضمون، صمغ سندروس، نغز و بدیع»

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بهر ← بحر / قنا ← غنا / تبع ← طبع / غالب ← قالب

با توجه به ابیات زیر معنی کدام واژه نادرسبت آمده است؟

(۱) نوبهار است و جوانی و اوان عاشقی / گر کنون نکنیم ترک توبه کی خواهیم کرد (هنگام)

(۲) گر ناوک سحرگه من کارگر شدی / شک نیستی که گرده گردون بخستمی (پشت)

(۳) همه ایستادند در پیش اوی / که لشکر شکستن بدی کیش اوی (تیردان)

(۴) خوش به نقض عهد خود بشتافتید / رشته خود بازگونه تافتید (شکستن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کیش در بیت سوم به معنی آیین و مذهب است.

معنی درست واژه‌های «ویلله، دمان، عرش، محال» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) ناله، ترس، خیمه، ناممکن
(۲) صدا، غرّنده، سریر، دروغ
(۳) درد، مهیب، سایبان، بی‌پایه
(۴) آواز، هولناک، آسمان، بی‌اصل

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

غلطها عبارتند از: درد / ترس / آسمان

معنی چند واژه درست نوشته شده است؟

(دوده: طایفه)، (هژیر: چاپک)، (پدرام: نیکو)، (کارزار: میدان جنگ)، (پتک: آهن کوب) (باگاه: دربار)، (صولت:

شکوهمند)، (مسخرگی: دلچکمی)

(۱) هفت

(۲) شش

(۳) پنج

(۴) چهار

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

فقط واژه «کارزار» نادرست است و به معنی جنگ است نه میدان جنگ